૩ પાણી જ પાણી !

R9W6X2

પાણી

પાણી તમે ના બગાડો, આ પાણી અણમોલ છે.
જીવતરનો એના વગર છેડો, આ પાણી અણમોલ છે.
ઝરમર, ઝરમર, વરસાદ વરસતો;
નદીઓ, નાળાં ને તળાવ છલકાવતો;
સાગરમાં ચડતો થઈ ઘોડો, આ પાણી અણમોલ છે.
હિમગિરિની ટોચે એ બરફ થઈ બેસતું,
એને ઉકાળતાં વરાળ થઈ ઊડતું;
ઝરણાંના ગીત ના છોડો, આ પાણી અણમોલ છે.
ખેતી-વાડી ને ઝાડવાં જીવાડતું,
પશુ-પંખીને પ્રેમથી એ પોષતું;
માનવીની રગરગમાં દોડે, આ પાણી અણમોલ છે.
દુકાળના દુઃખભર્યા, દા'ડા દેખાડતું,
પૂરની પ્રચંડતાએ હૈયું હલાવતું;
કૂવા, નળ, ડંકીમાં ડોકાતું, આ પાણી અણમોલ છે.

- રાજુ કાગ
(મિયાલ)

બાળકો વર્ગમાં તેમના પ્રદેશમાં પાણી માટે ગવાતાં ગીતો અને કવિતા ગાઈ શકે. આ પ્રવૃત્તિ તેમને જાતિ અને સંસ્કૃતિની વધારે નજીક લાવશે.

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

❇ શું તમે પાણી (water-વૉટર) પર કોઈ ગીત કે કવિતા જાણો છો ? વર્ગમાં ગાઓ.

❇ પાણી શું કરી શકે છે, આ કવિતામાં તેવી કઈ-કઈ બાબતો છે ?

વિચારો અને લખો :

❇ જ્યાં પાણી જરૂરી હોય તેના માટે ☑ કરો.

રમત રમવામાં	☐	ગાવામાં	☐	હોડી ચલાવવામાં	☐
લખવામાં	☐	ચા બનાવવા	☐	માટી ગૂંદવા	☐
પંખો ચલાવવા	☐	ચિત્ર બનાવવા	☐	વૃક્ષો ઉગાડવાં	☐

વિચારો અને લખો :

- પાણી વગર તમે શું કરી શકો ?

☐ ☐ ☐ ☐

- પાણી વગર તમે શું ન કરી શકો ?

☐ ☐ ☐ ☐

❇ પાણી : વધારે અથવા ઓછું

નીચેની પ્રવૃત્તિઓને પાણીની જરૂરિયાત મુજબ ગોઠવો. જે કામમાં વધારે પાણી જોઈએ તેનાથી શરૂઆત કરો.

સ્નાન કરવા	પીવા માટે	ઘર સાફ કરવા	ખેતરમાં પાણી આપવા	માટી ગૂંદવા	રાંધવા

૧. ☐ ૨. ☐ ૩. ☐

૪. ☐ ૫. ☐ ૬. ☐

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

❇ પાણી ક્યાંથી મળે ?

નદી, તળાવ અને ઝરણાંઓ વિશે ગીત ગાયું. આપણે વિવિધ જગ્યાએથી પાણી મેળવીએ છીએ. તમે વપરાશ માટે પાણી ક્યાંથી મેળવો છો ?

J5Q6U1

પાણી મેળવવા તમારા ઘર કે આજુબાજુ જે જગ્યાઓ હોય, તેના પર ◯ કરો.

તળાવ	કૂવો	ટ્યૂબવેલ	જળધોધ	હેન્ડપંપ	નદી
ઝરણું	નળ	ટાંકી	દરિયો	ગરમ પાણીના ઝરા	

વિચારો અને લખો :

❇ શું તમે જમીનમાંથી ગરમ (hot-હોટ) પાણી બહાર આવતું જોયું છે ? ક્યાં ?

____

____

❇ તમારા શહેરમાંથી કે ગામમાંથી કોઈ નદી પસાર થાય છે ? જો હા તો, આ નદીનું નામ લખો.

____

____

❇ તમે જાણતા હોય તેવી બીજી નદીઓનાં નામ લખો.

____

____

વિચારો અને કહો :

❇ ઘરમાં તમે પીવાનું પાણી ક્યાંથી મેળવો છો ?

❇ તમારે પાણી મેળવવા ક્યાં જવું પડે છે ?

❇ પાણી લાવવા માટે કેટલો સમય લાગે છે ?

❇ આપણે પાણીનો સંગ્રહ કરવાની જરૂર કેમ છે ?

❇ તમારા ઘરમાં પાણીનો સંગ્રહ ક્યાં થાય છે ?

❇ શું તમારી અને પડોશીની પાણી લાવવાની જગ્યા જુદી-જુદી છે ? કેમ ?

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

રંગ પૂરો :

❇ તમારા ઘરમાં પાણીનો સંગ્રહ કરવા વપરાતાં વાસણમાં રંગ પૂરો.

❇ તમારી નોટબુકમાં બીજાં પાત્રોનાં ચિત્રો દોરો.

તમે ઘરમાં પાણી સંગ્રહ કરવા વાપરતાં હોય, તેવાં પાત્રોનાં નામ પણ લખો.

ચિત્રોને જુઓ : જો આપણે તેમાં પાણી ભરીએ તો-

૧. સૌથી ઓછું પાણી સંગ્રહ શામાં થાય છે ? ____

૨. સૌથી વધારે પાણી સંગ્રહ શામાં થાય છે ? ____

૩. કયા-કયા પાત્રમાં સરખું પાણી ભરી શકાય ? ____

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

ચકુ વ્યાકુળ છે !

ઋચન અને ચકુને ખૂબ જ તરસ લાગી હતી. તેમના કાકાએ બંનેને કેરીનો બાફલો સ્ટીલના પ્યાલામાં આપ્યો. પરંતુ ચકુને બાફલો કાચના પ્યાલામાં પીવો હતો. તેના કાકાએ બાફલો કાચના પ્યાલામાં આપ્યો. પરંતુ ચકુ ખુશ ન હતી. તેણે ફરિયાદ કરી : કાકા, તમે મને ઓછો બાફલો આપ્યો.

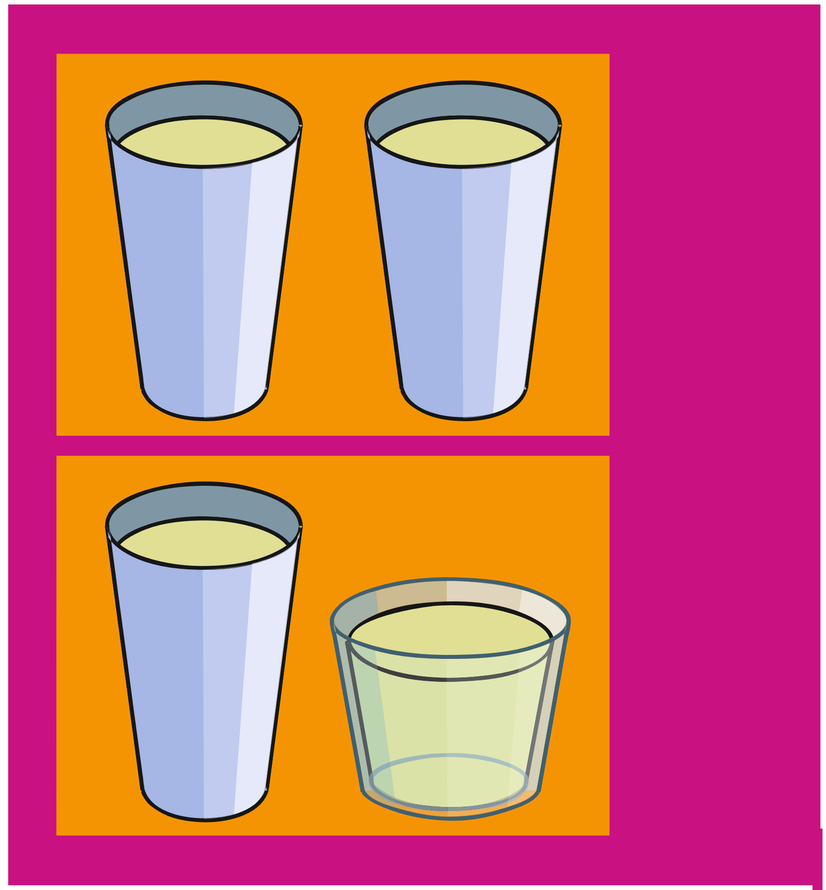

ચર્ચા કરો અને કહો :

શું ચકુના કાચના પ્યાલામાં ઓછો બાફલો હતો ?

જ્યાંથી પાણી મળી આવે છે, તેવાં સાત નામ શોધી ☐ અને લખો:

ક	જ	ળ	ધો	ધ	પા
ઝ	મ	વા	ત	ળા	વ
ર	લા	દ	રિ	યો	ન
ણું	કૂ	વો	પિ	સ	દી
રા	ટ	યુ	બ	વે	લ

જળધોધ

આ પ્રવૃત્તિનું વર્ગમાં નિદર્શન કરો. બાળકોને નિરીક્ષણ કરવાની અને પ્રશ્નોના જવાબ આપવાની તક આપો.

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

બીજાથી અલગ હોય તેના પર ◯ કરો. કઈ રીતે અલગ છે. ચર્ચા કરો.

- નદી, પર્વત, તળાવ, ઝરણું, સરોવર
- માછલી, બતક, વાંદરો, મગર, કાચબો
- મોટરગાડી, હોડી, બસ, આગગાડી, સાઈકલ
- સ્નાન કરવામાં, કપડાં ધોવામાં, તરવામાં, વાળ ઓળવામાં, માટી ગૂંદવા

રંગોની રમત :

એક કાગળ લો. કાગળને વચ્ચેથી વાળો. હવે તેને ખોલો. તેના ઉપર જુદા-જુદા રંગોનાં ટીપાં મૂકો. કાગળને ફરી વાળો અને તેને દબાવો. કાગળ ખોલો. જુઓ ! તમે શું બનાવ્યું ?

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in